

Després del debat polític

El tan esperat debat polític, del qual semblava que haurien de derivar-se conseqüències greus per a la vida del Govern, ha transcorregut mansament i ha acabat sense pena ni glòria. Ni el senyor Lerroux, ni el senyor Prieto, ni el senyor Azaña han posat ensanyament en les seves paraules. El que prometia ésser un duel a mort, ha esdevingut un torneig de cortesia. El Govern Azaña restà allà on era, amb el mateix prestigi i amb les mateixes forces. El senyor Lerroux resta, potser, un xic més enrera car és indiscutible que després de la seva interpellació tan esperada les seves possibilitats d'ésser Poder són un bon xic més llunyanes. Malgrat el forçat entusiasme dels incondicionals, el senyor Lerroux no pot apuntar-se com un triomf les darres jornades parlamentàries.

Dues notes destaquen del passat debat polític. Una d'elles, derivada del contingut dels parlaments dels senyors Azaña i Prieto, és el desig del Govern, de prosseguir la revolució que davant l'allau dretista semblava interrompuda. S'ha palesat la necessitat ineludible d'intensificar l'acció esquerrana per a portar la República a port segur i inutilitzar les maniobres no sempre lleials de l'adversari. Cal, doncs, que l'acció governamental no es desviï d'aquesta trajectòria esquerrista. Sols així donarà satisfacció a les ànsies del poble i evitarà en el successiu les maniobres polítiques

"vell règim", les peticions de poder a l'antiga usança que aquests dies han donat tant que parlar. El poble demòcrata, aquesta massa neutra que va portar la República, no admet encara la tornada dels que tant mal feren a Espanya. Malgrat cregui el contrari el senyor Lerroux, no ha arribat encara l'hora del Jordà.

Un altre ensenyament del debat és el de la perseverància en emprar certes maniobres per tal d'entrebançar el camí de l'Estatut de Catalunya. El senyor Maura, tossut i en contradicció amb el que opinava quan en període revolucionari venia a Barcelona, aprofità tota avinentesa per a seguir el camí iniciat pel senyor Royo Villanova, però la Cambra, col·locada en un pla molt més alt, rebutja les insinuacions, i deixa sols i en posició gens airosa els enemics de la República i els republicans de bona fe que no han sabut capir la conveniència capital que per al règim significa la solució del plet de Catalunya.

El senyor Azaña, com a home lleial, ha declarat una vegada més que era compromís ineludible del Govern la resolució del problema català. El senyor Lerroux, més que d'acusador feia d'acusat. El senyor Prieto palesà tenir molt poques ganes d'enfadarse i el senyor Maura, com sempre, va voler fer una entremaliadura. Heu-vos ací el resum d'un debat del qual s'esperaven tantes coses.

S'acaba el debat polític

Dia de calor. Dia clar. La Cambra, atapeïda com ahir, amb la mateixa intensitat nerviosa. Molta emoció. Què dirà Prieto? A les quatre i deu minuts, s'ha alçat del banc blau, amb tota tranquil·litat, el ministre d'Obres públiques. Treu uns papers, els deixa damunt la taula, comença el discurs amb un to menor que més tard deixa de tenir la beatitud inicial per a ésser un discurs d'emoció política i humana. La característica dels discursos de Prieto, és la humanitat que hi posa.

Prieto té una resposta neta, per a cada afirmació del senyor Lerroux. Tracta amb respecte el cabdill radical, i reconeix la seva història republicana, prou llarga i distingida, però va advertint-li els perills que signifiquen la incorporació al seu partit d'homes tenebrosos de passades hores dictatorials. En parlar de l'afer March, celebra que no hi tingui res a veure, segons declaracions de Lerroux, però les paraules imprudents dites pel senyor March a la presó, confiant sortir-ne quan governés el senyor Lerroux, la posició dels diaris d'aquell senyor, demanant una crisi perquè governi el cap radical, i les mateixes paraules d'aquest al banquet de Belles Arts, dient que aquell senyor passava per un calvari, podien fer suposar la conxorxa determinant.

El discurs de Prieto ha estat tan clar, tan humà, que ha fet una gran impressió a la sensibilitat de la Cambra. Homes com Ortega Gasset, Maura i Unamuno, aplaudien avui, com ahir al senyor Azaña, els homes del banc blau.

El senyor Lerroux ha volgut aclarir unes paraules.

No. Ell no havia dit mai que els lladres d'olives fossin els socialistes. Ell havia dit que els que roben olives se'n deien. Ell no havia dit que els socialistes fossin deslleials a la República, car ell sempre ha tingut per als socialistes el màxim respecte, perquè sap el que la República els deu, abans i després del 14 d'abril. Ell volia dir que la gent podia veure una deslleialtat al seu programa, en la continuació al Govern, perquè o no feien el que deia el programa i eren deslleials al credo socialista, o si ho feien eren deslleials amb la Consti-

tució. El senyor Lerroux oblida que els Governos de concentració s'organitzen sobre un programa mínim.

El debat semblava acabat quan el senyor Maura ha volgut parlar, i ha vingut a dir que tot el que passava en tenia la culpa l'Estat. Això ha motivat una nova intervenció del senyor Azaña. Aquest, amb accent segur, ha dit al senyor Lerroux que no tenia inconvenient que fes les manifestacions que volgués al carrer. L'afirmació més interessant del senyor Azaña, però, no ha estat aquesta, sinó una altra. A "la opinió està conmigo", de Primo de Rivera—frase optimista i de revetlla de Sant Joan—Azaña ha oposat la teoria que l'opinió pot estar contra una tàctica de govern. Si l'opinió està equivocada, cal fer-la sortir de l'equívoc. És una teoria perfecta i democràtica, tenint el Parlament obert, governant amb el contacte públic, sense prèvia censura. És el que no havia vist la gent encara. És per això que no es pot oposar el carrer al Parlament, perquè el carrer avui és dintre el Parlament, des d'un 28 de juny. El dia que no hi hagués Parlament, llibertat de premsa, de reunió i de manifestació, es podria parlar de dictadura. I sota aquest auspicí ha acabat el debat polític.

A la sessió nocturna, mentre el senyor Royo torna a fer les delícies de la concurrència amb els seus xistosos, s'han reunit al despatx de ministres, el senyor Azaña i els senyors Carner i Domingo, per a tractar de l'Estatut. A tres quarts d'una ha acabat la reunió. Ningú d'ells no ha fet manifestacions, però els senyors Carner i Domingo s'han reunit després amb el senyor Companys i han exposat alguns punts de vista. Acabada la sessió nocturna, la minoria d'Esquerra Republicana, exclusivament, es reuneix per preparar la tàctica a seguir en els debats. Tots els diputats porten escrita, dins d'un envelop, l'actitud que caldria prendre, cas de no arribar a un acord amb les altres minories.

FRANCESC MADRID

Madrid, 21 (matinada).

(De "L'Opinió").

L'estat de guerra a la capital d'Alemanya

La situació és greu

En virtut d'un decret del President nomenant un comissari del Reich a Prússia, el canceller von Papen exercirà personalment el càrrec de president del Govern prussià i ha ordenat que cessi el president del Consell de ministres de Prússia senyor Baun i el ministre de l'Interior prussià senyor Severing, ambdós socialistes.

El senyor Severing no ha volgut acatar l'ordre del president del Reich, per considerar-la il·legal i dictatorial. En vista d'això, el president del Reich ha declarat l'estat

de guerra a la província de Brandeburg i a la ciutat de Berlin, i concedeix temporalment el poder a les autoritats militars.

Severing ha estat empresonat.

Aquestes greus decisions del govern del Reich ha provocat la indignació del país.

El govern bavarès n'ha protestat enèrgicament.

La Confederació General de Treballadors, per la seva part, s'ha reunit per a deliberar sobre la situació i prendre posicions.

Es parla ja d'una vaga general.